

พระราชบัญญัติ

ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๔๙๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๐

เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๐๐

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๕๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๕๕

“มาตรา ๒๓ ทวิ กระทรวง ทบวง กรมใดมีเหตุพิเศษจะตราพระราชกฤษฎีกาแบ่งท้องที่ออกเป็นเขต เพื่อให้มีหัวหน้าส่วนราชการประจำเขต แล้วแต่จะเรียกชื่อเพื่อปฏิบัติงานทางวิชาการก็ได้

หัวหน้าส่วนราชการประจำเขตมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจากกระทรวง ทบวง กรมมาปฏิบัติงานทางวิชาการ และเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการประจำสำนักงานเขตซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมนั้น

ความในมาตรานี้ไม่กระทบกระเทือนการแบ่งเขตและการปกครองบังคับบัญชาของตำรวจซึ่งให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔ ตริ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๕๕

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๐๐

“มาตรา ๒๔ ตี ถ้ากระทรวง ทบวง กรมใด เห็นมีความจำเป็นที่จะตั้งข้าราชการคนหนึ่งหรือหลายคนแล้วแต่จะเรียกชื่อเป็นผู้ตรวจราชการก็ให้ตั้งได้

ผู้ตรวจราชการมีอำนาจหน้าที่ตรวจ และแนะนำชี้แจงราชการอันเกี่ยวกับกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งตนเป็นผู้แทนนั้นตามกฎหมายและระเบียบแบบแผน”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ดังนี้

(๑) จังหวัด

(๒) อำเภอ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในหมวด ๑ ของลักษณะ ๒ และมาตรา ๒๖ ถึง มาตรา ๓๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๕ และให้โอนอำนาจ

เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๐๐

และหน้าที่ของผู้ว่าราชการภาคตามกฎหมายหรือกฎหมายอื่นไปเป็นอำนาจและหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินในจังหวัด ดังนี้

(๑) บริหารราชการแผ่นดินตามกฎหมายและระเบียบแบบแผน

(๒) บริหารราชการแผ่นดินตามที่คณะรัฐมนตรี สำนักคณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง และกรมมอบหมาย

(๓) บริหารราชการแผ่นดินตามคำแนะนำ ชี้แจงของผู้ตรวจราชการ ในเมื่อไม่ขัดต่อกฎหมายระเบียบแบบแผน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี สำนักคณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง และกรม

(๔) ควบคุมดูแลราชการแผ่นดินอันเป็นอำนาจและหน้าที่ของรัฐบาลซึ่งเจ้าหน้าที่ต่างๆ ของรัฐบาลในจังหวัดนั้นปฏิบัติ

เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๐๐

ในการนี้ให้ผู้อำนวยการและหน้าที่ตรวจ แนะนำ ชี้แจง และ
สั่งให้เจ้าหน้าที่ในจังหวัดนั้นปฏิบัติตามราชการให้เป็นไปตาม
กฎหมายระเบียบแบบแผน คำสั่ง และคำวินิจฉัยของคณะ
รัฐมนตรี สำนักคณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง และกรม
และ

(๕) ควบคุมดูแลราชการบริหารส่วนท้องถิ่นใน
จังหวัดนั้นตามกฎหมาย

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การให้อนุมัติหรือการ
ปฏิบัติราชการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการ
ตามกฎหมายใด ถ้ากฎหมายนั้นมีได้บัญญัติในเรื่องการมอบ
อำนาจไว้เป็นอย่างอื่น จะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้
หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดทำการแทนในนามของผู้ว่า
ราชการจังหวัดก็ได้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๓ นายอำเภอมีอำนาจและหน้าที่บริหารราชการ
แผ่นดินในอำเภอ ดังนี้

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๐๐

(๑) บริหารราชการแผ่นดินตามกฎหมายและระเบียบแบบแผน

ถ้ากฎหมายใดมิได้บัญญัติว่า การปฏิบัติตามกฎหมายนั้นเป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ ก็ให้พึงเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของนายอำเภอจะต้องรักษาการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นด้วย

(๒) บริหารราชการแผ่นดินตามคำสั่ง คำแนะนำ ข้างแจ้งของผู้ว่าราชการจังหวัด และของผู้หน้ที่ตรวจราชการอื่น ๆ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด คณะรัฐมนตรี สำนักคณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง และกรมมอบหมาย ในเมื่อไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบแบบแผน คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของ คณะรัฐมนตรี สำนักคณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง และกรม และ

(๓) ควบคุมดูแลราชการบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอ^๕นั้นตามกฎหมาย

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การให้อนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่นายอำเภอจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมายใด ถ้ากฎหมายนั้นมิได้บัญญัติในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น จะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอคนใดทำการแทนในนามนายอำเภอก็ได้”

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๐๐

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้

- (๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๒) เทศบาล
- (๓) สุขาภิบาล
- (๔) องค์การบริหารส่วนตำบล”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๘ การจัดระเบียบการปกครององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๐๐

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ
 ตามที่ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
 (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๕ ทำให้ผู้ว่าราชการภาคและหัวหน้าส่วน
 ราชการประจำภาคไม่มีอำนาจบริหารและอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการ
 ในเขตภาคดังแต่ก่อน จึงสมควรแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
 ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ และ (ฉบับ
 ที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๕ โดยเลิกภาค ให้มีเฉพาะเขต สำหรับการจั
 ดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคให้มีเฉพาะจังหวัดและอำเภอ โดย
 โอนอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการภาคไปเป็นของผู้ว่าราชการจังหวัด
 สำหรับการจั
 ดระเบียบบริหาร ราชการส่วนท้องถิ่นให้มีองค์การบริหาร
 ส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล โดย
 ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนี้.